

ВИСОКА ТЕХНИЧКА МАШИНСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
ТРСТЕНИК

СТРАТЕГИЈА
ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Трстеник, фебруар 2010

СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Висока техничка машинска школа струковних студија, Трстеник (раније Виша техничка машинска школа Трстеник) уникатна је установа на подручју Републике Србије која већ 48 година образује стручњаке за хидраулику и пнеуматику (флуидни пренос снаге) а и за друге области машинског инжењерства. Како би процес образовања био на највишем могућем нивоу, а поштујући одредбе Закона о високом образовању, те Стандарде за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, Стандарде за спољашњу проверу квалитета високошколских установа, Стандарде за акредитацију високошколских установа и студијских програма, донете од стране Националног савета за високо образовање као и принципе потписане Болоњске декларације, Висока техничка машинска школа струковних студија Трстеник (у даљем тексту: Школа) доноси **Стратегију обезбеђања квалитета** у свим подручјима свога рада.

Стратегија обезбеђања укупног квалитета образовања је утврђена у форми која обухвата моделе и методе да се остваре главни циљеви Школе, садржани и јавно публиковани у њеној мисији и визији, дефинисане документом од 25.09.2003.године.

Мисија школе : Да се кроз наставно-истраживачки процес, применом савремених метода и техника, образују млади квалитетни инжењери способни да креативним приступом у примени знања буду лидери привреде свог региона и шире.

Визија школе : Да Школа постане модерна високошколска институција, укључена у заједнички високошколски систем Европе, поштована и препознатљива по својим достигнућима и достигнућима својих свршених студената.

Оваква стратегија обезбеђивања квалитета је трајно опредељење Школе, перманентно се јавно публикује, а њени носиоци су сви учесници у процесу образовања

Овом Стратегијом Школа утврђује носиоце из подручја обезбеђања квалитета свога рада и исказује опредељење за стандарде и примену мера и поступака који су прописани од стране Националног савета за високо образовање у циљу обезбеђања квалитета тог рада.

1. ОПРЕДЕЉЕЊА

Школа је чврсто опредељена да имплементира принципе и норме Болоњске декларације у програме свога рада. У том смислу Школа ће непрекидно и систематски радити на унапређивању квалитета програма, на планирању поступака за њихов развој и на успостављању, одржавању, унапређењу и спровођењу организационе структуре квалитета, која укључује субјекте, области, стандарде и мере за обезбеђење квалитета рада. У овај процес биће укључени сви запослени у Школи, њени стручни органи и тела као и сви студенти и њихови органи.

Школа се опредељује да систематски анализира, оцењује и побољшава квалитет у свим подручјима свога рада, а посебно у подручју квалитета студијских програма, наставног процеса, стручном усавршавању и квалитету наставног особља, опреми и простору.

2. МЕРЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Школа ће перманентно изналазити и примењивати адекватне мере за обезбеђење квалитета свога рада и у том смислу ове мере као и поступци биће утврђени посебно за свако подручје рада у документу Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета рада и Правилником самовредновању и оцени квалитета.

3. СУБЈЕКТИ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Обезбеђење квалитета рада Школе је процес који поред многих чинилаца зависи и од континуираности у његовом спровођењу. Континуитет у спровођењу може се, поред осталог, обезбедити јасним дефинисањем субјеката који тај процес спроводе.

3.1. Наставници и сарадници

У обезбеђење квалитета, посебно у део тог процеса који чине праћење и контрола, укључени су сви наставници и сарадници, како појединачно тако и путем чланства и рада у појединим стручним органима или органима управљања.

3.2. Комисија за самовредовање и оцењивање квалитета

Ова Комисија представља тело које перманентно ради на праћењу квалитета, на прикупљању података за процес самовредновања и спровођењу тог процеса. Састав и надлежности Комисије, начин избора њених чланова као и начин рада, регулисани су оштим актима Школе, посебно Правилником о самовредновању и оцени квалитета. Комисија врши процес самовредновања сваке три године и извештај о самовредновању са оценом квалитета и предложеним мерама за побољшање рада Школе подноси Наставном већу, директору и Савету Школе. Ова Комисија предлаже стручним органима Школе стандарде, мере и поступке за обезбеђење квалитета.

3.3. Наставно веће

Наставно веће је централни стручни орган одговоран за многе аспекте квалитета рада на Школи, а посебно за квалитет студијских програма, квалитет наставника и сарадника и квалитет научно - истраживачког рада. Структура и функционисање Наставног већа и његове надлежности биће одређени Статутом Школе који је још увек у предлогу из разлога што Влада Републике Србије није именовала чланове за Савет Школе из реда оснивача из којег разлога није конституисан овај орган управљања Школом, а самим тим није усвојен Статут и друга акта за чије доношење је надлежан Савет Школе.

У погледу обезбеђења квалитета рада Школе Наставно веће разматра све извештаје о самовредновању које му подносе надлежна тела и органи, све извештаје и предлоге за унапређење квалитета и доноси одлуке о стандардима, мерама и поступцима за обезбеђење квалитета, предлаже пословодном органу и Савету мере и поступке из њихове надлежности, разматра Стратегију обезбеђења квалитета, и врши и друге послове који су му поверени одговарајућим оштим актом Школе.

3.4. Органи управљања и пословођења Школе

Савет Школе, директор и чланови Колегијума у процесу обезбеђења квалитета надлежни су за обезбеђење свих услова потребних за несметано одвијање наставе и других активности на Школи као и за поступање по предлозима и препорукама субјеката који су задужени за обезбеђење квалитета рада и посебно Комисије за самовредновање и оцењивање квалитета.

3.5. Студенти

Сваки студент уписан на основне или специјалистичке струковне студије, као и студент дужан је да путем интерактивног учешћа у настави и добрим успехом на студијама допринесе обезбеђењу квалитета рада Школе. Студенти, обезбеђењу квалитета, доприносе и преко Студентске организације која у оквиру Школе постоји више деценија као удружење грађана, а која врши припреме за пререгистрацију по новим прописима којима је уређена ова материја, Студентског парламента, преко својих представника у органима Школе унапређујући наставни процес и све друге делатности на Школи. Непосредним учешћем у оцењивању рада наставника студенти остварују битан допринос обезбеђењу квалитета наставног процеса.

3.6. Ненаставно особље

Сваки појединац запослен у разним деловима ненаставног сектора рада Школе треба да се стара да својим залагањем и добрим обављањем посла, а посебно односом према студентима, допринесе обезбеђењу квалитета рада, у првом реду повећањем ефикасности у студирању, пружањем бољих услова за рад наставника и бољи успех студената.

4. ПОДРУЧЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Школа идентификује десет подручја у којима се спроводи обезбеђење квалитета:

4.1. Студијски програм основних струковних и специјалистичких струковних студија

Квалитет студијских програма обезбеђује се:

- (1)Објављивањем, рецензирањем, систематским праћењем и сталним унапређивањем сваког појединачног програма;
- (2)Подстицањем студената на критичко мишљење, на самостално решавање проблема, на повезивање стечених знања са праксом;
- (3)Усклађивањем ових програма са сврхом и циљевима које је Школа дефинисала;
- (4)Анализирањем структуре и садржаја програма посебно у погледу односа општеакадемских, научно - стручних и стручно - апликативних предмета;
- (5)Анализирањем степена оптерећености наставника и сарадника;
- (6)Анализирањем степена оптерећености студената мереног ЕСПБ;
- (7)Анализирањем исхода студијских програма, компетенција које се добијају након савлађивања програма;
- (8)Анализирањем могућности запошљавања или даљег школовања свршених студената;
- (9)Анализирањем повезаности ових студијских програма са програмима у другим релевантним земљама и непрекидним осавремењивањем програма;
- (10)Анализирањем уписа, тока студирања, оцењивања и напредовања студената;
- (11)Анализирањем учешћа студената у оцењивању квалитета студијских програма и наставног процеса.

4.2. Наставни процес

Квалитет наставног процеса обезбеђује се:

- (1) Ангажовањем прописаног броја наставника и сарадника;
- (2) Постојањем и доступношћу пре почетка наставе Плана рада на сваком предмету сачињеним тако да обезбеђују поуздане информације о броју ЕСПБ на предмету, распореду предмета по семестрима, условима за похађање и полагање, циљевима предмета, његовом садржају и структури, плану извођења наставе, начину оцењивања на испиту, предиспитним обавезама, литератури и другим важним информацијама;
- (3) Професионалним односом наставника и сарадника током предавања, вежби, испита;
- (4) Усклађеношћу распореда часова са потребама и могућностима студената;
- (5) Интерактивним односом на предавањима;
- (6) Подстицањем студената током наставе на самостално и креативно мишљење;
- (7) Анализирањем остварења Плана рада и непрекидним унапређивањем квалитета наставе;
- (8) Коришћењем савремених наставних средстава у наставном процесу;
- (9) Усклађивањем рада стручних служби са наставним процесом коришћењем јединственог информационог система.

4.3. Научно-истраживачки и стручни рад

Школа стоји на становишту да су наставни процес и научно - истраживачки, односно стручни рад, јединствени феномени.

Из изнетог разлога неопходно је:

- (1) Непрекидно радити на подстицању наставног особља да се ангажује у научно-истраживачким или стручним пројектима,
- (2) Обезбеђивати услове и средстава за научно-истраживачки и стручни рад;
- (3) Имплементирати резултате научно-истраживачког и стручног рада у наставни процес;
- (4) Непрекидно настојати да целокупно наставно особље буде ангажовано на реализацији ових пројеката, нарочито оних у којима је могућа или у којима постоји међународна сарадња;
- (5) Перманентно пратити степен ангажовања својих наставника и сарадника у научно-истраживачким и стручним пројектима;
- (6) Настојати да се оствари функционална повезаност предмета истраживања у тим пројектима са дугорочним циљевима и задацима Школе;
- (7) Објављивати резултате научно-истраживачког и стручног рада својих наставника;
- (8) Водити евиденцију, оцењивати обим и квалитет научно-истраживачког рада коришћењем критерија и методологије Министарства науке;
- (9) Јавно саопштавати резултате научно-истраживачког рада на сопственим и другим научним скуповима.

4.4. Рад и избор наставника и сарадника

Приоритетно подручје за обезбеђење калитета рада је квалитетан кадар, а пре свега квалитет наставног особља. У том смислу Школа:

- (1) Систематски прати, анализира и оцењује обим и квалитет научно-истраживачког и наставног рада наставника и сарадника;
- (2) Прописује поступак и услове за избор наставника и сарадника у звања и радни однос и те поступке и услове чини јавно доступним;
- (3) Доследно се придржава прописаних поступака и услова приликом избора наставника и сарадника;
- (4) Обраћа посебну пажњу на селекцију и пријем младих сарадника, на њихов рад и даље усавршавање;
- (5) Обезбеђује наставницима и сарадницима стално усавршавање у земљи и иностранству путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним скуповима и слично.

4.5. Рад студената

Рад студената и успех у том раду најбоља мера квалитета укупног рада Школе.

Школа настоји да:

- (1) Селектира и упише на студијске програме што боље појединце;
- (2) Критеријуме и услове уписа учини јавним на време и доступним популацији потенцијалних студената;
- (3) Доследно у дело спроводи норме о упису студената и норме о полагању пријемних испита;
- (4) Обезбеди равноправност студената независно од расе, боје, пола, сексуалне оријентације, језика, социјалног порекла, националности, вероисповести, политичког опредељења, статуса датог рођењем, постојања сензорног или моторног оштећења, врсте и интензитета поремећаја понашања, имовног стања;
- (5) Створи адекватне услове за студенте са посебним потребама укључујући и одређена физичко-грађевинска решења, доступност литературе и финансијску потпору за њихово студирање;
- (6) Прати успех у студирању како би на време били отклоњени проблеми који негативно утичу на тај успех;
- (7) Обезбеди услове за рад Студентске организације и Студентског парламента и представнике студената у факултетским органима и телима;
- (8) Створи услове за учешће студената у оцењивању квалитета рада и у процесу самовредновања;
- (9) Систематски анализира, оцењује и унапређује методе и критерије оцењивања студената на испитима;
- (10) Анализира и прилагођава метод оцењивања природи предмета, способностима студената и принципима непристрасности;

(11) Унапређује професионално понашање наставника током оцењивања обезбеђивањем објективног, коректног и етичког односа према студенту;

(12) Прати и проверава пролазност студената на испитима и у случају ниске пролазности предузима мере ради побољшања успеха студената.

4.6. Уџбеници, литература, библиотека и информатички ресурси

Квалитета рада у овом подручју Школа обезбеђује:

(1) Благовременим издавањем уџбеника, скрипти, радних материјала и друге литературе потребне за савлађивање градива;

(2) Постојањем унапред познатих уџбеника и друге испитне литературе за сваки предмет из студијског програма;

(3) Систематским праћењем и анализирањем квалитета, уџбеника и других учила, њиховог садржаја, структуре, обима;

(4) Постојањем библиотеке која садржи потребан број библиотечких јединица;

(5) Сталним анализирањем библиотечног фонда и његовим попуњавањем одговарајућим библиотечким јединицама;

(6) Постојањем потребног броја рачунара за несметан и квалитетан рад на њима;

(7) Приступањем интернету без накнаде;

(8) Постојањем довољног броја запослених и квалификованих људи за рад у библиотеци;

(9) Мотивисањем запослених и студената да раде, односно уче у библиотеци као и да користе савремену библиотехничку опремљеност библиотеке;

(10) Добром информисаношћу о времену и начину коришћења библиотеке.

4.7. Простор и опрема

(1) Школа обезбеђује простор, било властити или простор у другим организацијама за наставу и вежбе, у довољној површини тако да сваки студент има на располагању најмање два квадратна метра и место за несметано праћење наставе;

(2) Школа ће настојати да обезбеђени простор буде што је могуће више одговарајуће структуре за одвијање наставног процеса и рад наставника;

(3) Опрема простора треба да омогући примерено и квалитетно извођење наставе;

(4) Школа ће непрекидно усклађивати величину и структуру простора са потребама наставног процеса и бројем уписаних студената;

(5) Простор и опрема биће прилагођени потребама студената и наставника за несметаним приступом информацијама у електронском облику као и информационим технологијама како би се те информације користиле у научне сврхе;

(6) Школа ће студентима и наставном особљу ставити на располагање опремљену

просторију за рад на рачунарима и са њима повезаним пословима, односно делатностима.

4.8. Управљање Школом и ненаставна подршка

Обезбеђење квалитета рада Школе у значајној мери зависи од начина на који се њиме управља као и од рада ненаставног особља.

(1) Школа јасно дефинише надлежност и одговорност својих органа управљања Статутом Школе и чврсто се придржава тих одредби као и одредби датих Законом о високом образовању које се односе на подручје рада органа управљања;

(2) Школа ће створити институционалне механизме за праћење, оцењивање и проверу рада органа управљања и поштовање ових одредби;

(3) Оцена и контрола рада управљачких тела и њихових чланова, осим овим институционалним механизмима, врши се и од стручне јавности, студената и сваког запосленог на Школи;

(4) Школа ће организовати едукацију чланова својих управних тела у подручју управљања и руковођења;

(5) Школа својим општим актима јасно дефинише структуру, делокруг рада и друга питања организационих јединица у њеном саставу;

(6) Школа пажљивом селекцијом, поступком и условима који су прописани њеним општим актима заснива радни однос са ненаставним особљем водећи рачуна о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета које је дао Национални савет за високо образовање.

4.9. Финансирање Школе

(1) Школа настоји да обезбеди квалитетна финансијска средства која су неопходна за реализацију наставног и научно-истраживачког процеса и све друге делатности;

(2) Средства за рад Школа ће обезбеђивати од оснивача, школарине студената, пројеката, донација, поклона, комерцијалних услуга и из других извора;

(3) Школа самостално планира распоред и намену средстава, осим средстава од оснивача;

(4) Извори средстава, распоред и намена су јавни и на прописан начин подлежу оцени свих запослених као и оцени одговарајућих државних органа.

4.10. Учешће студената у процесу самовредновања и провери квалитета рада

(1) Школа је чврсто опредељена да студенти имају значајну улогу у процесу обезбеђења квалитета кроз рад Студентске организације, преко својих представника у телима Школе и кроз анкетирање студената о квалитету рада Школе као високошколске институције;

(2) Битна улога студената испољава се у виду њиховог чланства у Комисији за самовредновање и оцењивање квалитета;

(3) Студентска тела, представници студената као и студенти појединачно учествују у оцењивању и дају мишљење о стандардима, поступцима, документима и општим актима који се односе на обезбеђење квалитета рада Школе;

(4) Студенти кроз чланство у Комисији за самовредновање и оцењивање квалитета, преко својих тела и непосредно се укључују у процес самовредновања и оцењивања

квалитета;

(5) Школа редовно, у прописаним роковима, спроводи анкету међу студентима о квалитету рада у свим областима које се проверавају у процесу самовредновања и те резултате на пригодан начин чини доступним јавности;

(6) Школа стоји на становишту да студенти морају имати активну улогу и у предлагању, реализацији и евалуацији студијских програма као и у процесу развоја метода оцењивања квалитета рада.

5. ПОВЕЗАНОСТ ОБРАЗОВНЕ И НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКЕ И СТРУЧНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Рад на научно-истраживачким пројектима представља обавезу сваког наставника и сарадника и Школа ће тај рад подстицати на одговарајуће начине. Резултати рада на научно-истраживачким пројектима оцењују се по критеријумима и нормама Министарства науке.

6. ПРОЦЕС САМОВРЕДНОВАЊА

Саставни део Стратегије о обезбеђивању квалитета је процес самовредновања. Школа спроводи процес самовредновања најкасније сваке треће године. У процесу самовредновања посебна пажња се поклања спровођењу Стратегије обезбеђивања квалитета и степену достигнућа стандарда квалитета рада. У овом процесу веома значајну улогу има оцењивање квалитета рада од стране студената.

7. ЈАВНОСТ И СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Стратегија обезбеђења квалитета је јавни документ. Школа објављује Стратегију преко електронских медија као и на друге начине.

8. КОНТИНУИРАНО ОЦЕЊИВАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија обезбеђења квалитета је документ који се мења паралелно са макро друштвеним и законским променама, па и променама у битним подручјима рада (студијским програмима, наставном процесу) на Школи. Школа у периоду од три године оцењује актуелност концепције обезбеђења квалитета која је дата Стратегијом и по потреби уноси промене у тај документ. Промене у Стратегији врше се по истој процедури као и њено усвајање.

Директор,
др Петар Ивановић, проф.